WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO
ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO WIELKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO
WYCHODZI 1-go i 15-go KAŻDEGO MIESIĄCA
ROK II | WARSZAWA, DNIA 15 KWIETNIA 1927 R. | NUMER 8
Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14

W SPRAWIE POLITYKI SPIRYTUSOWEJ

Zagadnienie cen spirytusu dla wytwórczości chemicznej omawialiśmy już wielokrotnie, wskazując konieczność regulowania cen spirytusu zależnie od rzeczywistych potrzeb przemysłu chemicznego i kalkulacji wytworów, opartych na spirytusie. Niezależnie jednak od ceny tego niezastąpionego w wielu gałęziach produkcji chemicznej surowca — niemniej ważną jest sprawa takiego ukształtowania obrotu spirytusem, aby przemysł konsumujący go nie pozostawał w stanie równowagi chwiejnej co do przepisów i rozporządzeń, normujących techniczne zużycie spirytusu. Stwierdzić trzeba jednak, że decydujące w powyższym zakresie czynniki Ministerstwa Skarbu nietylko nie starają się przyczynić do możliwie najdalej idącej stabilizacji stosunków w zakresie spożycia spirytusu technicznego, lecz przeciwnie: chwiejna i niezdecydowana polityka, prowadzona z dnia na dzień bez koniecznej w takich wypadkach myśli popierania i rozszerzania zastosowań technicznych spirytusu — sprawia wrażenie, że obecną tendencją jest raczej pognębienie zasady technicznych zastosowań spirytusu.

Przykładem niewłaściwego ustosunkowania władz skarbowych do spraw zużycia spirytusu jest choćby sytuacja, w jakiej znalazł się wyrób piorunianu rtęci. Produkcja tego materjału wybuchowego wymaga spirytusu nieskażonego. Zarówno ustawa o Monopolu Spirytusowym, jak rozporządzenia wykonawcze do niej—zezwalają na udzielanie spirytusu nieskażonego do wyrobu materjałów wybuchowych, „które ze względu na potrzeby wojskowe wymagają spirytusu nieskażonego". Mimo złożenia szeregu dokumentów, stwierdzających konieczność używania spirytusu nieskażonego do wyrobu piorunianu — Ministerstwo Skarbu z niezrozumiałym uporem stoi na stanowisku nieudzielania spirytusu czystego. W ten sposób władze fiskalne decydują się na stworzenie warunków poważnego niebezpieczeństwa zdrowia i życia zatrudnionych zarówno przy produkcji, jak przy stosowaniu piorunianu.

Kierujące sprawami spirytusowemi czynniki weszły też na drogę tamowania konsumcji denaturatu, wydzielając go za kartkami na całym niemal obszarze Rzeczypospolitej. Podobna polityka stosowana jest przy sprzedaży eteru, rzekomo używanego jako napój przez ludność wiejską. Utrudnienia te polegają na konieczności dokładnego prowadzenia spisu osób, kupujących eter. Podobnie uciążliwe rozporządzenia i ich rygorystyczne stosowanie dają efekty najmniej pożyteczne dla idei powiększania zbytu spirytusu. Ilość miejsc sprzedaży eteru zmniejsza się, sprzedaż eteru używanego w znacznych ilościach do użytku domowego i w t. zw. pralniach chemicznych maleje, produkcja eteru, a więc i konsumcja spirytusu na ten cel spada.

Niemniej charakterystyczny jest stosunek do produkcji sztucznego jedwabiu kolodjonowego, która — jak wiadomo — używa znacznych ilości spirytusu. Zmiana warunków, w jakich dotychchzas udzielany był spirytus dla tej gałęzi wytwórczości i nieżyczliwe w stosunku do niej stanowisko, zajęte przez Ministerstwo Skarbu, sprawia, że nowe inwestycje, zwłaszcza w zakresie rekuperacji spirytusu przy pomocy węgla aktywnego, muszą być zaniechane.

Podobnych przykładów możnaby cytować znacznie więcej. Wszystkie one potwierdzają raz jeszcze, że polityka Ministerstwa Skarbu w zakresie technicznych zastosowań spirytusu domaga się radykalnej rewizji.

PROJEKTY NOMENKLATURY CELNEJ*)

Kosmetyki i pachnidła

101. Proszek, pasta i mydło do zębów, środki w formie stałej do odświeżania jamy ustnej (jak: cachou aromatyczne, guma do żucia i t. p.).
102. Wszelkie perfumowane: sole i płyny do kąpieli — wszystko bez spirytusu.
103. Kremy i pomady kosmetyczne (do pielęgnowania i upiększania skóry, włosów i paznogci) — wszystko bez spirytusu.
104. Szminki w każdej postaci (jak pudry, róże, pomadki do ust, ołówki do brwi i t. p.); środki do farbowania włosów — wszystko bez spirytusu.
105. Saszetki perfumowane i trociczki:
   1) saszetki z jedwabiu naturalnego lub sztucznego, szychu, brokatu lub z domieszką tych materjałów,
   2) inne saszetki oraz wszelkie trociczki.
106. Perfumy wszelkie:
   1) w opakowaniach do 1 kg. wagi surowej włącznie,
   2) w opakowaniach powyżej 1 kg. wagi surowej.
107. Wody pachnące ze spirytusem (kolońskie — zwykłe i kwiatowe; toaletowe, wezetale i t. p.); eliksiry do zębów ze spirytusem.
108. Wody pachnące i eliksiry do zębów — wszystko bez spirytusu.
109. Osobno niewymienione kosmetyki i gotowe pachnidła — wszystko ze spirytusem.
110. Osobno niewymienione kosmetyki i gotowe pachnidła — wszystko bez spirytusu.
111. Olejki pachnące z drzew iglastych (jak: sosnowy, kosodrzewinowy, jałowcowy i t. p.) — bez spirytusu.
112. Osobno niewymienione olejki i produkty pachnące naturalne i syntetyczne; skoncentrowane tłuszczowe wyciągi kwiatowe stałe i płynne — wszystko bez spirytusu.

UWAGA I. Towary wymienione w §§ 101 — 110 opłacają cło łącznie z wagą bezpośredniego opakowania, przeznaczonego do sprzedaży detalicznej; towary wymienione w §§. 111, 112 opłacają cło łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

UWAGA II. Towary wymienione w §§. 101 — 110, jeżeli przychodzą w opakowaniach, których część składową stanowi jedwab (oprócz saszetek wymienionych w §. 105 p. 1), perłowa masa, korale, szyldkret, kość słoniowa, emalja, bursztyn, metale szlachetne, drogie kamienie, imitacja drogich kamieni i t. p. kosztowne materjały — opłacają cło z dodatkiem .... zł.

UWAGA III. Towary wymienione w §§. 101 — 110, jeżeli przychodzą w opakowaniach, których część składową stanowi szkło szlifowane, polerowane, matowe, rżnięte, porcelana, metale nieszlachetne srebrzone lub złocone — opłacają cło z dodatkiem ....zł.

Paliwa, ropa naftowa, asfalt, smoły i produkty ich przerobu.

Poz. 201. Węgiel kamienny, antracyt, węgiel brunatny.
Poz. 202. Brykiety:
   a) z węgla drzewnego,
   b) podpałkowe,
   c) wszelkie, oprócz osobno wymienionych.
Poz. 203. Koks, oprócz osobno wymienionego, półkoks (coalit).
Poz. 204. Torf.
Poz. 205. Węgiel drzewny.
   a) w kawałkach,
   b) sztucznie sproszkowany.
Poz. 206. Węgiel aktywowany:
   a) odbarwiający,
   b) chłonny.
Poz. 207. Naturalna smoła ziemna, smoły z węgla brunatnego, torfu i łupku bitumicznego, wszystkie o ciężarze gat. poniżej 1.
Poz. 208. Smoła z węgla kamiennego:
   a) surowa,
   b) przerobiona (bez lekkich olejów)
UWAGA: Smoła z węgla kamiennego surowa, przeznaczona do destylacji — za pozw. Min. Skarbu.
Poz. 209. Dziegieć i smoły, oprócz osobno wymienionych.

*) por. Nr. 7 „Wiad. Przem. Chem." z roku bieżącego.

Poz. 210. Ropa naftowa w stanie naturalnym (olej skalny).
Poz. 211. Pozostałości po destylacji ropy, olejów i smół: ropał, maź, gudron i pak.
UWAGA: Pak do wyrobu brykietów — za pozw. Min. Skarbu.
Poz. 212. Kamień asfaltowy nierozdrobniony i rozdrobniony, również mielony.
Poz. 213. Asfalt naftowy, smoła asfaltowa, ciasto asfaltowe, asfalty topliwe sztuczne.
Poz. 214. Koks naftowy.
Poz. 215. Produkty destylacji ropy naftowej i produkty skraplania gazu ziemnego, rafinowane lub nierafinowane o cięż. gat. w temp. 15°:
   a) gazolina i lekka benzyna o c. gat. poniżej 0.700,
   b) gazolina i lekka benzyna o c. gat. od 0.700 do 0.760 włącznie.
   c) benzyna o c. gat. powyżej 0.760 do 0.790 włącznie.
   d) nafta o c gat. powyżej 0.790 do 0.835 włącznie.
   e) oleje pędne lub smarowe o c. gat. powyżej 0.835 do 0.885 włącznie.
   f) oleje smarowe o c. gat. powyżej 0.885.
   g) oleje smarowe zmieszane z olejami i tłuszczami zwierzęcemi i roślinnemi; smary stałe; smary smołowcowe.
   h) parafina wszelka,
   i) wazelina:
      I. nierafinowana,
      II. rafinowana bez zapachu i smaku:
         a. w naczyniach zawierających więcej niż 20 kg.
         b. w naczyniach zawierających powyżej 5 kg. do 20 kg. włącznie.
         c. w naczyniach zawierających 5 kg. i mniej.
   j) oleje pędne i smarowe, wymienione w pp. e) i f) poz. 215, o ile są bezbarwne i nie posiadają zapachu i smaku.

UWAGA I: Olej wazelinowy bez barwy, zapachu i smaku jest clony według p. j) poz. 215.

UWAGA II. Produkty o cechach produktów naftowych (otrzymane z węgla kamiennego lub brunatnego, torfu, łupku bitumicznego i t. d.) bądź na drodze specjalnej destylacji, bądź na drodze przerobu chemicznego — są clone wg. odpowiednich stawek poz. 207, 210, 211, 213 i 215.

Poz. 216. Sulfokwasy naftowe (jak oleje kontaktowe i t. p.).
Poz. 217. Wosk ziemny (ozokeryt):
   a) surowy, nawet topiony,
   b) rafinowany (cerezyna), również z domieszką parafiny i wosku.
Poz. 218. Wosk bitumiczny, z węgla brunatnego lub torfu:
   a) nieoczyszczony,
   b) jasny oczyszczony,
   c) wszelki z domieszką szelaku.
Poz. 219. Świece, świeczki i stoczki wszelkie (dla celów oświetlenia):
   a) barwione,
   b) niebarwione.
Poz. 220. Pochodnie (z materjałów przesyconych środkami palnemi).
Poz. 221. Knotki nasycone do lampek wszelkich*).

Grupa farmaceutyczna

Poz. 1. Lecznicze wody mineralne naturalne, wymienione w specjalnych urzędowych wykazach, łącznie z wagą naczyń.
Poz. 2. Wszelkie inne wody mineralne naturalne; wody mineralne sztuczne, — łącznie z wagą naczyń.
Poz. 3. Lemoniady bez spirytusu — łącznie z wagą naczyń.
Pzo. 4. Azotan srebra i koloidy srebra (colargol i t. p.) — łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.
Poz. 5. Białczany srebra (protargol i t. p.); żelatyniany srebra (albargina i t. p.) — łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.
Poz. 7. Związki radjoaktywne oprócz uranowych, — łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.
Poz. 8. Związki osmu, irydu i palladu — łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.
Poz. 9. Organiczne zasady roślinne (alkaloidy) i zwierzęce; glukozydy i t. p.; ich pochodne oraz sole zasad i pochodnych — wszystko niedawkowane:

*) ciąg dalszy projektu tej grupy będzie podany w jednym z następnych N-rów.

I. brucyna
chinidyna
chinina
kofeina
nikotyna
sparteina
strychnina
teobromina.

II. atropina
dwuacetylomorfina (heroina)
etylomorfina (dionina)
kodeina
makowiec skoncentrowany (alkaloidy makowca)
morfina
narkotyna
papaweryna
pilokarpina
weratryna
johimbina

III. apomorfina
arekolina
hioscyjamina
kokaina
narceina
skopolamina
tropakokaina

IV. akonityna
ezeryna (fizostygmina)
hydrastyna
hydrastynina
santonina

V. osobno niewymienione: zasady roślinne i zwierzęce oraz glukozydy.

UWAGA: Przywóz następujących preparatów dozwolony jest tylko za zezwoleniem Ministerstwa Skarbu: dwuacetylomorfiny (heroiny), etylomorfiny (dioniny), makowca skoncentrowanego (alkaloidów makowca), morfiny, narkotyny, papaweryny, kokainy, narceiny, tropakokainy — oraz ich pochodnych, soli zasad i pochodnych.

Poz. 10. Osobno niewymienione organy zwierzęce w stanie surowym lub konserwowanym.

UWAGA: Gotowe preparaty otrzymane z organów zwierzęcych, jak np. insulina, clone są wg. poz. 16 niniejszego projektu.

Poz. 11. Ambra, cybet, piżmo naturalne (moszus)
Poz. 12. Strój bobrowy (castoreum).
Poz. 13. Muszki hiszpańskie (kantarydy) i t. p.
Poz. 14. Pepsyna i podpuszczka.
Poz. 15. Pepton.
Poz. 16. Wszelkie niedawkowane środki lecznicze (mieszaniny farmaceutyczne w każdej postaci); maście, wyciągi (ekstrakty) płynne i stałe oraz nalewki (tinktury) — używane w lecznictwie; sole musujące.
Poz. 17. Wszelkie dawkowane środki lecznicze (tabletki, pastylki, kapsułki, pigułki, granulki, injekcje i t. p.).
Poz. 18. Plastry lecznicze:
   1. smarowane na tkaninach jedwabnych i półjedwabnych (jak plaster angielski i t. p.).
   2. smarowane na innych tkaninach lub papierze.
Poz. 19. Ołówki używane w lecznictwie (jak mentolowe, ałunowe, lapisowe, z siarczanu miedzi i t. p.).
Poz. 20. Opatrunkowe: bandaże, gazy, waty:
   1. wyjałowione, choćby nasycone środkami leczniczemi.
   2. nasycone środkami leczniczemi.

UWAGA: Bandaże, gazy i waty niewyjałowione lub nienasycone — clone są według jakości materjału.

Poz. 21. Wyjałowione: struny zwierzęce i nici jedwabne do celów chirurgicznych — w kopertach i flakonach.
Poz. 22. Surowice, szczepionki i produkty bakteryjne, wymienione w osobnych wykazach Ministerstwa Skarbu.
Poz. 23. Inne surowice, szczepionki i produkty bakteryjne (kultury).

UWAGA I: Nalewki, wyciągi i inne preparaty farmaceutyczne, zawierające powyżej 15% alkoholu, podlegają oprócz cła — opłacie podatku wewnętrznego od alkoholu.

UWAGA II: Towary wymienione w poz. 16 — 23 opłacają cło łącznie z wagą bezpośredniego opakowania.

UWAGA III: Towary wymienione w poz. 16, 17, 18, 23 — za pozw. Ministerstwa Skarbu.

UWAGA IV: Wszelkie wwożone do kraju produkty farmaceutyczne powinny zawierać na opakowaniu, oprócz nazwy farmaceutycznej — również nazwę chemiczną lub skład preparatu.

Materjały wybuchowe

Poz. 1. Prochy czarne (dymne) i saletry wybuchowe:
   a) prochy czarne górnicze,
   b) prochy czarne techniczne, oprócz górniczego,
   c) prochy czarne myśliwskie,
   d) saletry wybuchowe.
Poz. 2. Nitroceluloza i proch bezdymny:
   a) bawełna kolodjonowa i strzelnicza,
   b) prochy bezdymne.

UWAGA: Bawełna kolodjonowa do celów przemysłowych za specjalnem pozwoleniem Min. Skarbu.

Poz. 3. Inne materjały wybuchowe:
   a) nitrozwiązki organiczne, które same przez się są materjałami wybuchowemi: trójnitrotoluol (trotyl), tetranitrometyloanilina (tetryl), trójnitrofenol (kwas pikrynowy), heksanitrodwufenyloamina (heksyl):
      1. nieopatronowane,
      2. patronowane.
   b) patronowane materjały wybuchowe, chloranowe i nadchloranowe,
   c) patronowane materjały wybuchowe wyżej niewymienione.
Poz. 4. Spłonki górnicze, zapalniki elektryczne oraz lonty:
   a) spłonki górnicze (kapsle o dł. powyżej 15 mm.),
   b) zapalniki elektryczne, ze spłonkami lub bez spłonek, z przewodnikami:
      1. do 2 mtr. długości,
      2. długości 2 mtr. i więcej.
   c) lonty:
      I. prochowe:
         1. gutaperkowane,
         2. inne.
      II. detonujące (piorunujące):
         1. w powłoce nicianej,
         2. w powłoce metalowej.
Poz. 5. Amunicja:
   a) amunicja myśliwska w łuskach (gilzach) papierowych, z dowolnej długości okuciem metalowem:
      1. naboje myśliwskie z prochem i przybitką wojłokową — wszystko również ze śrutem, kulą (pociskiem), lub bez nich.
      2. łuski (gilzy) myśliwskie ze spłonkami (kapiszonami), lub bez nich.
   b) naboje bocznego ognia do broni małokalibrowej,
   c) naboje rewolwerowe i pistoletowe z kulą ołowianą:
      a. bez płaszcza,
      b. z płaszczem całkowitym lub częściowym,
   d) inne naboje całkowicie wykończone.
Poz. 6. Składniki wszelkich nabojów:
   a) rurki o średnicy zewnętrznej od 12 do 25 mm. do wyrobu amunicji myśliwskiej:
      a. papierowe,
      b. metalowe o grubości ścianek poniżej 0.5 mm.
   b) wszelkie okucia i naparstki metalowe do wyrobu amunicji o średnicy wewnętrznej do 25 mm.
   c) ołowiane: śrut i wszelkie kulki:
      1. o średnicy 5 mm. i niżej,
      2. o średnicy powyżej 5 mm.,
   d) pociski wszelkiego typu, oprócz ołowianych:
      1. bez płaszcza,
      2. w płaszczu całkowitym lub częściowym.
   e) łuski (gilzy) metalowe, oprócz myśliwskich, ze spłonkami (kapiszonami) i bez spłonek:
      a. o średnicy od 12 mm. wzwyż,
      b. o średnicy poniżej 12 mm.
   f) łuski metalowe bocznego ognia z masą zapałową lub bez niej.
   g) spłonki (kapiszony) wszelkiego typu: zwykłe mieszkowe i z kowadełkiem, dł. 15 mm. i mniej.
   h) przybitki wojłokowe.
Poz. 7. Ognie sztuczne.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 32 z dn. 6 kwietnia 1927 poz. 289 ukazało się Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 26 marca 1927 o monopolu spirytusowym.

Omówienie rozporządzenia pozostawiamy do jednego z następnych zeszytów.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	440—500 zł.
Alkohol metylowy techniczny	170 „
„ czysty 99%	250 „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,80 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2 *	1,75 „
„ granulowany za 1 kg % N_2*	1,95 „
Azotan amonowy *	113 „
Benzol handlowy 90%	105 „
„ czysty	120 „
Chlorek cynku (ług 50%)	50 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	700 „
„ „pro narcosi"	1.700 „
Fenol	220 „
Formalina 30%	210 „
Gliceryna farmaceutyczna	515 „
„ techniczna	450 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	42.50 „
Klej kostny	220 „
„ skórny	260 „
Kwas azotowy 30° Bé, w przel. na 100% HNO_3	112 zł.
„ mrówkowy 85%	w złocie 150 „
„ siarkowy 66° Bé	w złocie 6,98 „
„ solny bez arsenu	13 „
„ octowy techn. 30%	100 „
Naftalin surowy prasowany	38 „
„ czysty w łuskach	65 „
Oleina zwierzęca	325 „
Oleum 20%	w złocie 10,55 „
Pirydyna czysta za 1 kg.	17 „
Smoła preparowana	29,50 „
Siarczan amonu	45 „
Siarczek sodu 60/62 %*	w złocie 55 „
Soda amonjakalna	28 „
„ kaustyczna	66 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	16 „
Stearyna	280 „
Superfosfat 16%	14,40—16,64 „
Toluol czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg. loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:
Sp. Akc. „PRZEMYSŁ CHEMICZNY W POLSCE", Zgierz, tel. Łódź 21-01 i Zgierz 19. Warszawa, tel. sprzedaż 108-09, informacje 56-99, oraz Fabr. Chem. „WOLA KRZYSZTOPORSKA" Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.

Chlorek wapna bielący:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Farmaceutyczne przetwory:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30, oraz Sp. Akc. „SATURNJA", Warszawa, Marszałkowska 138, tel. 78-40.

Gumowe artykuły techniczne:
Sp. Akc. „WOLBROM" Warszawa, Wierzbowa 9, tel. 160-80.

Jedwab sztuczny:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 75-49.

Karbid:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94, oraz Zakłady „ELEKTRO" Łaziska Górne, G. Śląsk.

Klej kostny i skórny:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Makuchy odolejone — kokosowy, lniany i rzepakowy:
(jako pasza dla bydła). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE" Będzin, tel. 90.

Novarsenobenzol:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN", Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Oleina zwierzęca:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Oleje kokosowy, lniany, rzepakowy i rycynowy:
(do celów technicznych i spożywczych) Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE" Będzin, tel. 90.

Phosphit:
Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN" Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.

Płyty fotograficzne:
Fabr. Płyt Fotogr. „ALFA", Bydgoszcz. Przedst. Warszawa, Marszałkowska 25, tel. 122-23.

Smoła pierwszorzędowa:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Soda amonjakalna, krystaliczna i kaustyczna:
„ZAKŁADY SOLVAY W POLSCE", Warszawa, Czackiego 14, tel. 111-24.

Soda kaustyczna:
Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ", Warszawa, Czackiego 18, tel. 34-94.

Stearyna:
Sp. Akc. „STREM", Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.

Śrut rycynowy:
jako nawóz sztuczny). Sp. Akc. „J. D. POTOKA SYNOWIE", Będzin, tel. 90.

Wełna wiskozowa:
Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FABRYKA SZTUCZNEGO JEDWABIU", Warszawa, Wilcza 9a, tel. 75-49.

Żelazokrzem 45% i 75%:
Zakłady „ELEKTRO", Łaziska Górne, G. Śląsk.

Prenumerata kwartalna w kraju **zł. 3.50**, zagranicą **zł. 5.00**. Cena zeszytu pojedynczego **zł. 0.60**.
Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń: Cała strona zł. 150. Pół strony zł. 80. Ćwierć strony zł. 45. Jedna ósma strony zł. 30. Wiersz jednoszpaltowy zł. 5
Ogłoszenia drobne „Produkty wytwórczości krajowej", tekst trzywierszowy kwartalnie zł. 30; wiersz dodatkowy zł. 5. Członkowie Związku otrzymują od cen powyższych rabat.

Wydawca: w imieniu Związku Zawodowego Wielkiego Przemysłu Chemicznego — Dyrektor Związku, inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11